

[Ole Vig Jensen]

Jeg har i øvrigt den opfattelse, at netop spørgsmålet om at forbedre mulighederne for uddannelse til bredere grupper af befolkningen må være en oplagt opgave og interesse, også for arbejdsmarkedets parter, at tage med i deres overenskomstforhandlinger.

Ministeren kom så med nogle mere almenne, generelle betragtninger om folkeoplysning og voksenundervisning, som jeg i øvrigt var glad for. Jeg synes, det er rigtigt, når ministeren minder om, at det i vid udstrækning bygger på frihed og frivillighed, og at det med et sådant grundlag har været muligt at samle – det er det jo stadig – op imod en million deltagere i fritidsundervisningen, og at vi i foreningslivet for voksne, som også blomstrer, på samme måde kan samle op imod en million deltagere. Det er selvfølgelig overordentlig tilfredsstillende, og på samme måde får de danske folkehøjskoler besøg af alle grupper af voksne.

Det skal da heller ikke forstås anderledes, end at der i det danske samfund er mange, mange muligheder for voksne, når det gælder undervisning og uddannelse, og de udnyttes jo altså også af mange. Vi har jo også i vort forslag taget udgangspunkt i det eksisterende. Der er tale om at udbygge eksisterende ordninger, men i denne sammenhæng med en bedre finansiering for den enkelte deltager. Det er selvfølgelig her, det store problem er, det vender jeg tilbage til om lidt.

Ministeren havde vanskeligheder med at håndtere virkningerne af den fond, vi har foreslået etableret. Det kan jeg sådan set godt forstå. Jeg ville også være bekymret for, at etableringen af en sådan fond medførte, at der kom grader af tvang ind i billedet, men det er i hvert fald ikke i dette beslutningsforslags ånd. Jeg mener, vi skal bygge på den frihed og frivillighed, vi har tradition for i dette arbejde, og jeg mener, at beslutningsforslaget er gennemsyret af denne tankegang. På det felt er jeg meget enig med ministeren.

Fru Jytte Andersen ironiserede til indledning en smule over, at det radikale venstre på den ene side fremsætter et – forstod jeg – godt forslag, og på den anden side har deltaget i besparelser på voksenundervisningen. Ja, jeg har sagt det før, men skal gentage, at det jo har været vor lod under denne regering såvel som under tidligere regeringer. Vi har haft mange strenge finansministre, og jeg kunne føje til: de strengeste har gerne været

de bedste, for de havde evnen til at lægge ryg til besparelser, som gav mulighed for at etablere nye initiativer og gå nye veje, og det har slet ikke været så dårligt. Desværre hæfter de fleste sig først og fremmest ved besparelserne, mindre ved de positive følger af dem. Jeg har ingen dårlige erfaringer i den henseende.

Fru Jytte Andersen spurgte også – det kan jeg lige så godt gøre færdigt med det samme – hvad det radikale venstre har gjort for at, jeg ved ikke, om fru Jytte Andersen sagde: trække socialdemokratiet med ind i samarbejdet med regeringen. Faktisk har vi gjort meget. Det er måske ikke helt retfærdigt at minde om det gamle, kendte ordsprog om, at man godt kan trække en hest til vandtruget, men man kan ikke tvinge den til at drikke. Socialdemokratiet kom, bl.a. i kraft af vore bestræbelser, med i forhandlingerne straks efter valget. Udspillet var lige netop en særlig indsats over for ungdomsarbejdsløsheden. Socialdemokratiet mødte op, men gjorde ikke arbejdet færdigt. Det beklager jeg, det har vi jo drøftet tidligere i dag, så det skal jeg ikke fordybe mig i.

Sandheden er, at det ville være værdifuldt – nu vender jeg tilbage til denne sag – at en reform som den, vi her lægger op til, har bred tilslutning. Med de bemærkninger, fru Jytte Andersen i øvrigt er kommet med, og som jeg takker for, er der god grund til at tro, at vi såvel sammen med regeringen som med socialdemokratiet vil være i stand til at tilvejebringe bred tilslutning til noget, der skal føres ud i livet i de kommende år.

Jeg kan ikke nå at gå yderligere i enkeltheder. Jeg er klar over, at fru Jytte Andersen tager de 500 mill. kr. i bemærkningerne som udtryk for, at det nu er vores forslag. Det er, som det blev sagt af venstresocialisterne, et regneeksempel, og det er selvfølgelig i erkendelse af, at midlerne må afsættes og dermed aftales i forbindelse med vedtagelsen af de årlige finanslovsforslag. Det er dér, vi får overblik over, hvordan vi kan placere disse nye initiativer i sammenhæng med den økonomiske politik i øvrigt, og den kan vi ikke bevæge os fra. Jeg har med de faldne bemærkninger, også fra regeringspartierne side, en klar fornemmelse af, at kan vi overhovedet skaffe plads inden for de samlede rammer, vil der være interesse for at opprioritere voksenundervisningen.